

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Landelijk dekkend netwerk

Architectuur in de zorg

5 juli 2023

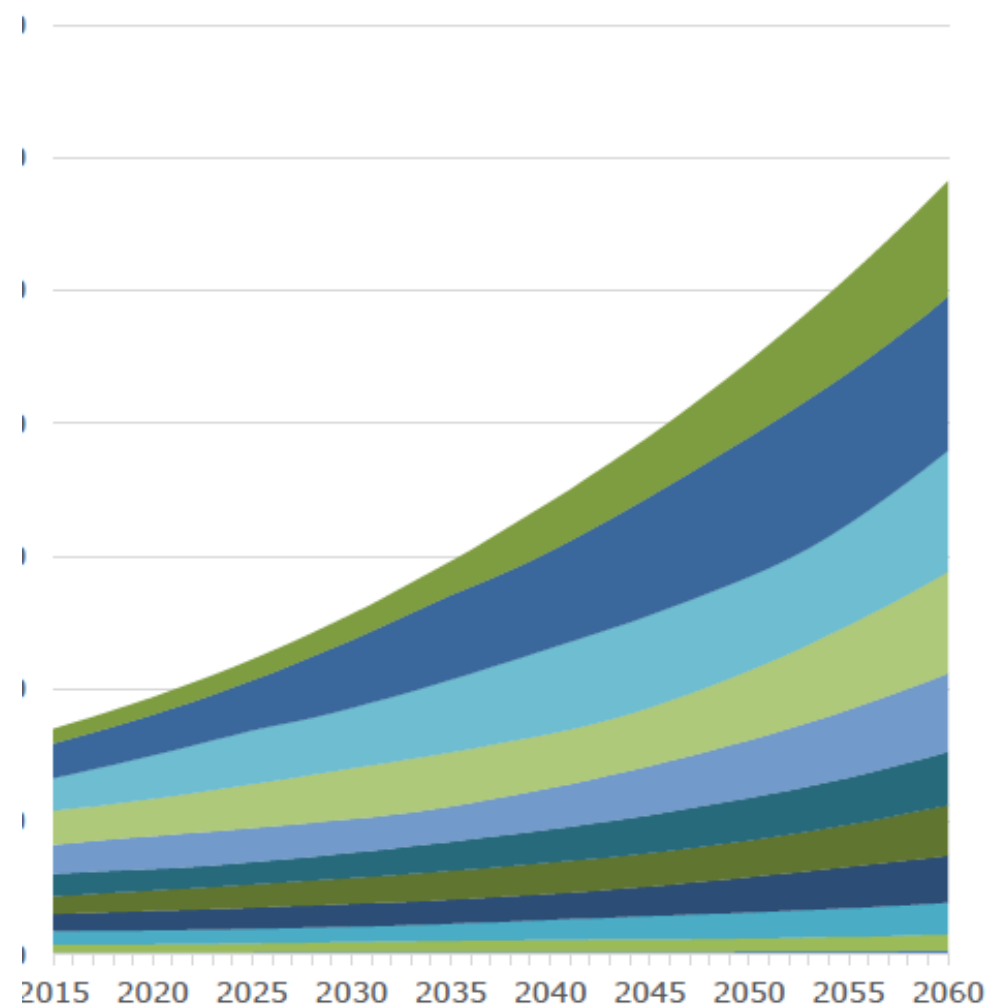

Aanleiding

**Nationale visie
gezondheids-
informatiestelsel**

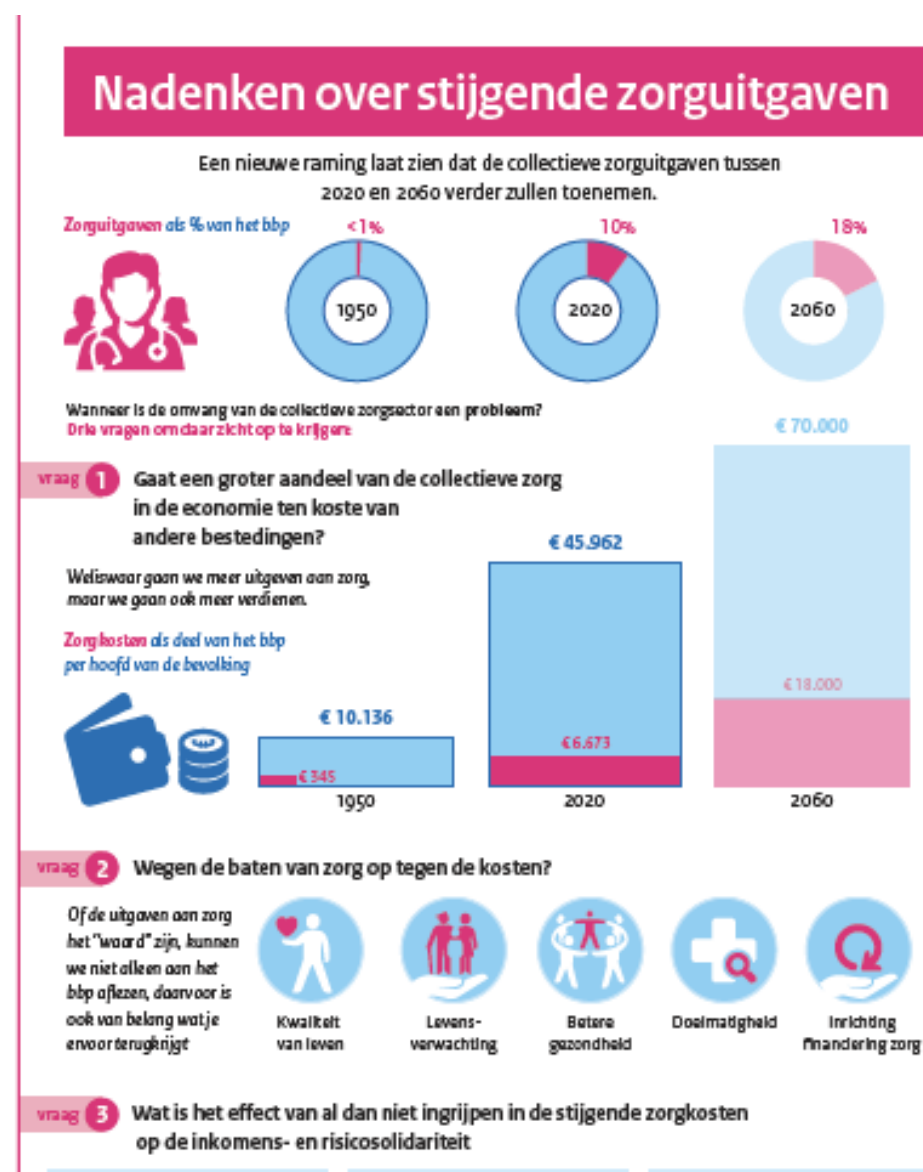
Waarom doen we het?

RIVM

14. Zorguitgavenprojectie naar leeftijdklassen, 2015-2060. Bron

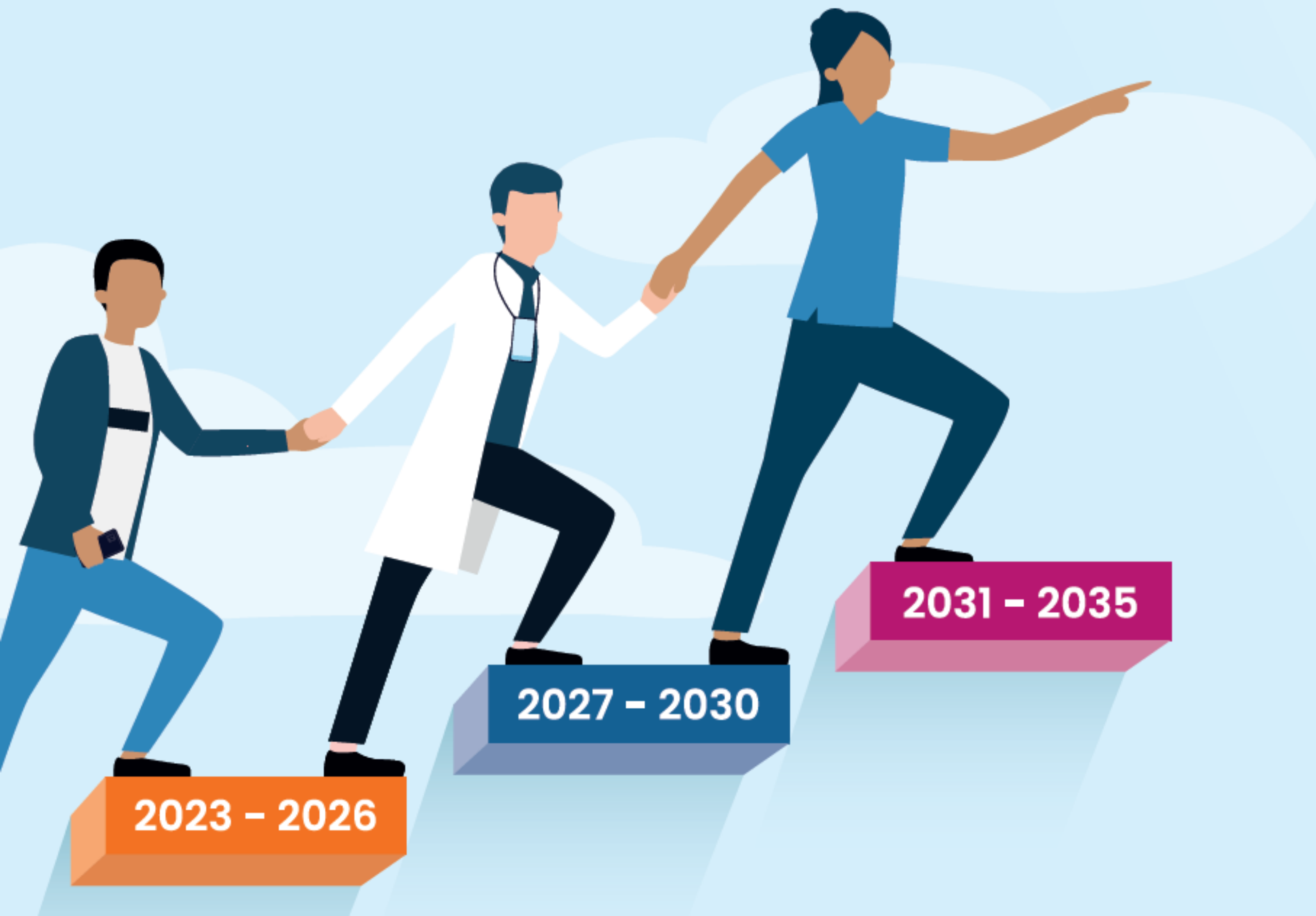
CPB

WRR

Samenwerken aan databeschikbaarheid

Dromen

Integraal
georganiseerd

Denken

Netwerk
georganiseerd

Doen

Interoperabiliteit
georganiseerd

Omgeving

Governance en regie

- Regel een daadkrachtige, duurzame governance in, waarin de samenhang met de ondersteuningsstructuur voor het oplossen van knelpunten op het vlak van digitale zorg wordt geborgd.
- Vergroot het bewustzijn over het belang van het breder beschikbaar stellen van data.
- Breng focus aan door landelijk portfoliomanagement toe te passen.

Wet- en regelgeving

- Zorg voor herijking grondslagen in bestaande wet- en regelgeving vanuit het perspectief van databeschikbaarheid.

Financiering

- Zorg voor gerichte financiering om tot realisatie van een duurzaam informatiestelsel te komen.
- Zorg voor passende financiering die verdere digitalisering ondersteunt.

Markt van producten en diensten

- Voorkom vendor lock-in en stimuleer innovatie.

Internationale ontwikkelingen

- Anticipeer bij huidige trajecten op internationale (Europese) ontwikkelingen.

Kernpunten korte termijnstrategie 2023-2026

Digitale diensten voor zorg en gezondheid

Primair en secundair gebruik

- Stimuleer en versnel hergebruik van data.

Digitale diensten

- Zorg dat burgers digitaal beschikking hebben over hun gezondheidsgegevens.

Innovatie

- Stimuleer het gebruik van digitale mogelijkheden in het herontwerp van zorgprocessen.
- Zet in op (ondersteuning van) arbeidsbesparende innovaties.

Digitale inclusie

- Bevorder ontwikkeling van digitale vaardigheden en digitaal leiderschap.

Gebruiksvriendelijke systemen

- Verbeter gebruiksvriendelijkheid van bestaande toepassingen zodat zij beter aansluiten op het zorgproces.

Randvoorwaarden voor een duurzaam zorginformatiestelsel

Standaarden en normen

- Verbeter de aansluiting van primair gebruik op secundair gebruik
- Stel te gebruiken (open) (inter)nationale standaarden vast.
- Zorg voor scheiding tussen inhoud en transport.

Eenheid van taal

- Bevorder eenheid van taal. De zib-transitie speelt hierin een belangrijk rol.

Functies en architectuur

- Maak een keuze voor een landelijk dekkend netwerk van infrastructuren.
- Wijs gemeenschappelijke voorzieningen aan voor (non-concurrentiële) generieke functies.

Ecosysteem (samenhang van het geheel)

- Benader de totstandkoming van het zorginformatiestelsel in samenhang.

Privacy en Security

- Volg de leidende internationale richtlijnen voor privacy en beveiliging en/of specifieke normen die hiervoor zijn vastgesteld.

Omgeving

Governance en regie

Wet- en regelgeving

Financiering

Markt van producten en diensten

Internationale ontwikkelingen

Kernpunten korte termijnstrategie 2023-2026

Digitale diensten voor zorg en gezondheid

Randvoorwaarden voor een duurzaam zorginformatiestelsel

Standaarden en normen

- Verbeter de aansluiting van primair gebruik op secundair gebruik
- Stel te gebruiken (open) (inter)nationale standaarden vast.
- Zorg voor scheiding tussen inhoud en transport.

Functies en architectuur

- Maak een keuze voor een landelijk dekkend netwerk van infrastructuren.
- Wijs gemeenschappelijke voorzieningen aan voor (non-concurrentiële) generieke functies.

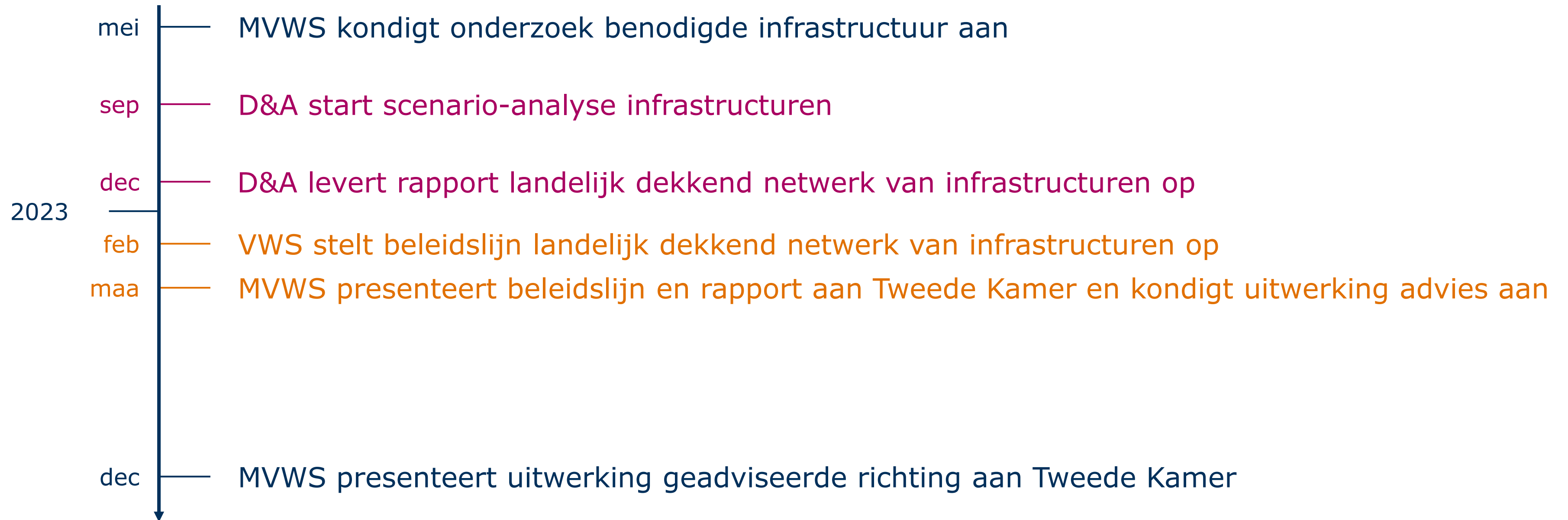
Ecosysteem (samenhang van het geheel)

- Benader de totstandkoming van het zorginformatiestelsel in samenhang.

Privacy en Security

- Volg de leidende internationale richtlijnen voor privacy en beveiliging en/of specifieke normen die hiervoor zijn vastgesteld.

Proces landelijk dekkend netwerk

Onderzoek D&A

Infrastructuren gegevensuitwisseling zorg

Onderzoek van mogelijke scenario's voor een landelijk netwerk van infrastructuren voor gegevensuitwisseling in de zorg

Opdracht en proces

Omschrijving

Onderzoek naar mogelijke scenario's voor het realiseren van een landelijk dekkend netwerk van infrastructuren voor gegevensuitwisseling in de zorg.

Resultaat

Analyse van mogelijke scenario's en advies m.b.t. een voorkeursscenario.

Probleemanalyse

Perspectief van de zorg
Waar doen we het voor?

Duiding van de scenario's

Applicatie vs data-centrisch
Centraal vs gedistribueerd
Nictiz lagenmodel

Toetsingskader

Functionele behoeften
Leidende principes
Haalbaarheid

Beoordeling van de scenario's

Advies voor een toekomstige richting

Probleemanalyse

Perspectieven

1. Perspectief zorgprofessional

De individuele zorgverlener en zijn/haar behoeften en uitdagingen.

2. Keten of netwerkperspectief

Analyse van de acute zorgketen en de chronische zorgketen omdat dit belangrijke thema's zijn de komende jaren en omdat het een aanzienlijk aantal patiënten betreft.

3. Veel voorkomende use cases

Analyse van veelvoorkomende samenwerkingsvormen (use cases) in de zorg, die in principe los staan van een specifieke keten.

Bijvoorbeeld:

- Aanvragen van diagnostiek
- Verwijzen
- Overdracht

Functionele behoeften

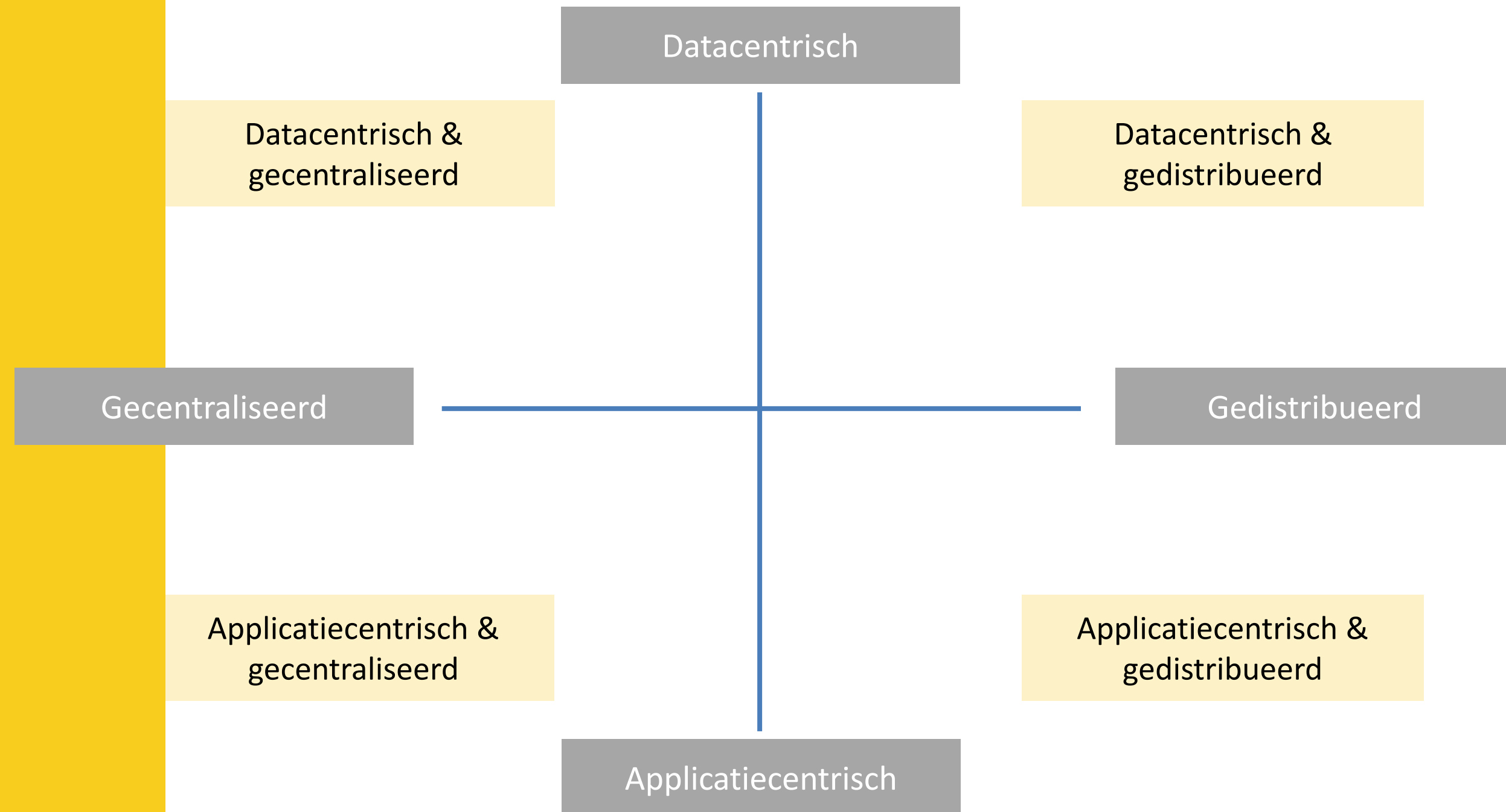

Categorieën

1. 1-op-1 transacties tussen zorgaanbieders
 - Verwijzing
 - Overdracht
 - Order
 - MDO (1-n)
2. Inzage (en opvragen) van medische gegevens door zorgverleners en door patiënten
 - Tijdslijn van contactmomenten
 - De vragende partij wil meer zelf kunnen bepalen welke gegevens hij nodig heeft, ipv dat de verstrekende partij dit bepaalt
 - Inzage in zorgnetwerk, incl sociaal domein
3. Abonneren op en signaleren van wijzigingen
4. Gezamenlijke dossiervoering bij netwerkzorg, incl de patiënt

Duiding en typering van scenario's

Scenario's

Door het expertteam is een 6e scenario geopperd 'een gedistribueerd communicatienetwerk'

- A** Niets aanvullends ondernemen op de huidige infrastructuur
- B** Verbinden van bestaande (regionale) netwerken en knooppunten
- C** Inrichten van gekoppelde dataplatformen
- D** Een gestandaardiseerd datamodel voor iedere zorgaanbieder
- E** Een persoonlijke datakluis voor burgers
- F** Een gedistribueerd communicatienetwerk

Toetsingskader

1

Functionele behoeften

Perspectief Zorgprofessional
Ketenperspectief
Use cases

2

Leidende principes

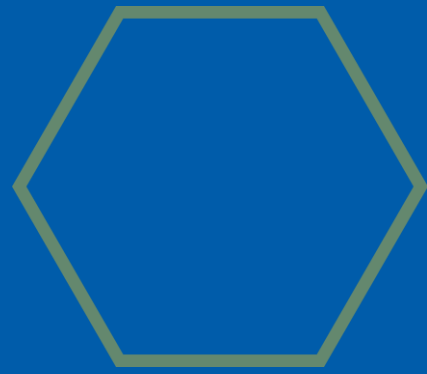
DIZRA
IZA
Landelijke visie en strategie
Wet- en regelgeving

3

Haalbaarheid & draagvlak

Technisch
Impact
Hergebruik
Draagvlak

*Het toetsingskader geeft richting aan de analyse van de verschillende scenario's met als doel te komen tot een voorkeursscenario.

Conclusie

Voorkeursscenario

“

Elk scenario doet pijn bij een of meerdere stakeholders omdat het scenario een grote verandering in denken of werkwijze vereist of omdat er reeds grote investeringen gedaan zijn in andere oplossingen.

Groeipad met stip op de horizon

Afzienbare termijn

Data-centrische oplossing (C)
Netwerkgzorg, Data scheiden van applicaties

Steeds meer gedistribueerd netwerk (B->F)
t.b.v. één op één use-cases

Stip op de horizon

Gestandaardiseerd
datamodel voor
zorgaanbieders (D)
verbonden met een
gedistribueerd
netwerk (F)

Randvoorwaarden

- Vertrouwensmodel en generieke functies van eminent belang in alle scenario's
- Standarisatie van zorgdata en eenheid van taal

Scenario B. Verbinden van bestaande (regionale) netwerken en knooppunten

Aanname:

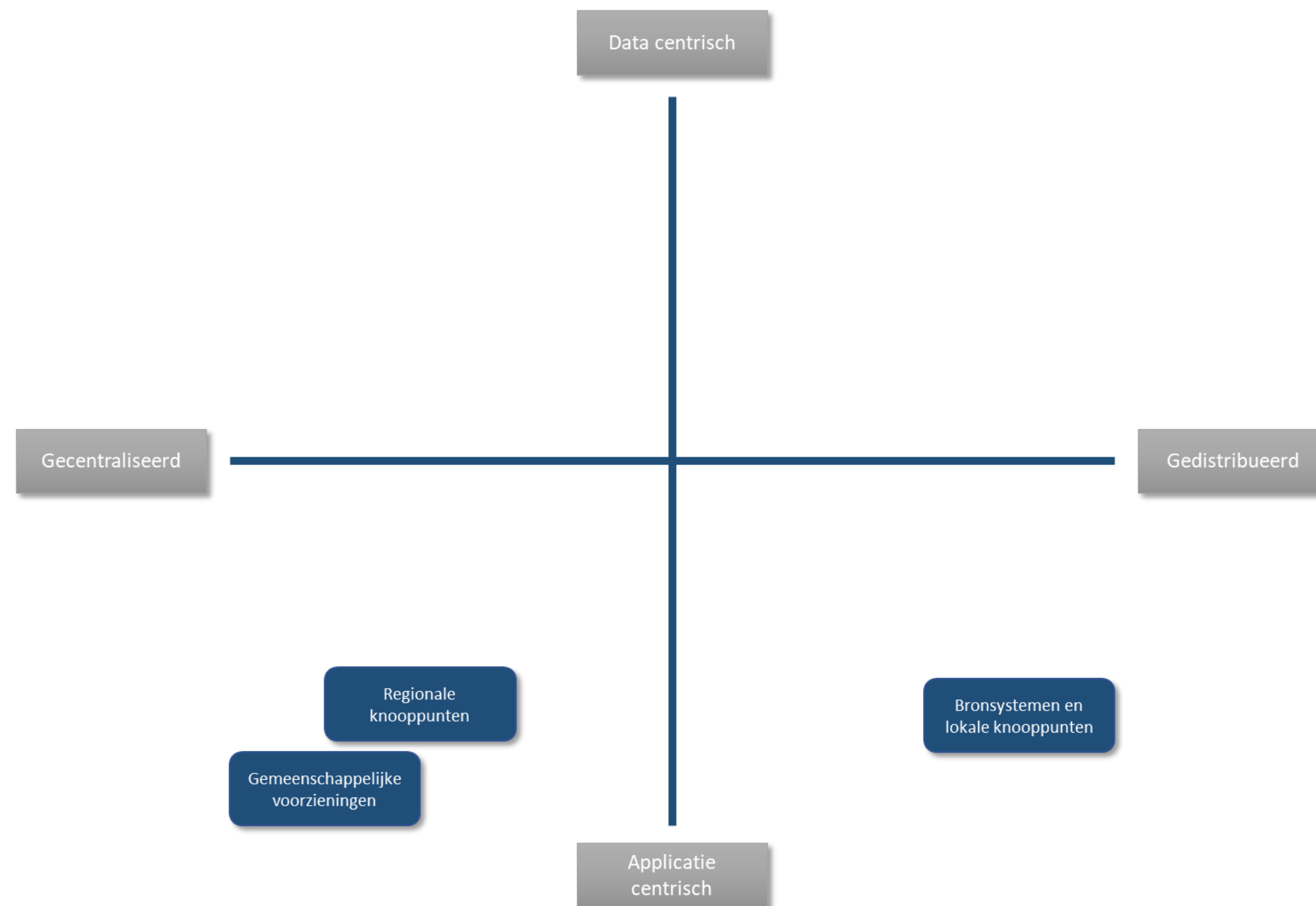
- Applicaties vormen het uitgangspunt en worden verbonden via (regionale) knooppunten
- Centrale generieke voorzieningen

Voordelen

- Gestandaardiseerde API's voor bepaalde use cases
- Maakt gebruik van reeds bestaande oplossingen, impact relatief laag.

Nadelen

- Minimale vernieuwing op de 'data' laag
- Data wordt veel gekopieerd -> risico: niet meer corrigeerbaar
- Netwerkgorg lastig, geen gezamenlijke dossiervoering
- Draagvlak neemt af bij zorgprofessionals

Scenario F. Een gedistribueerd communicatienetwerk

Aanname

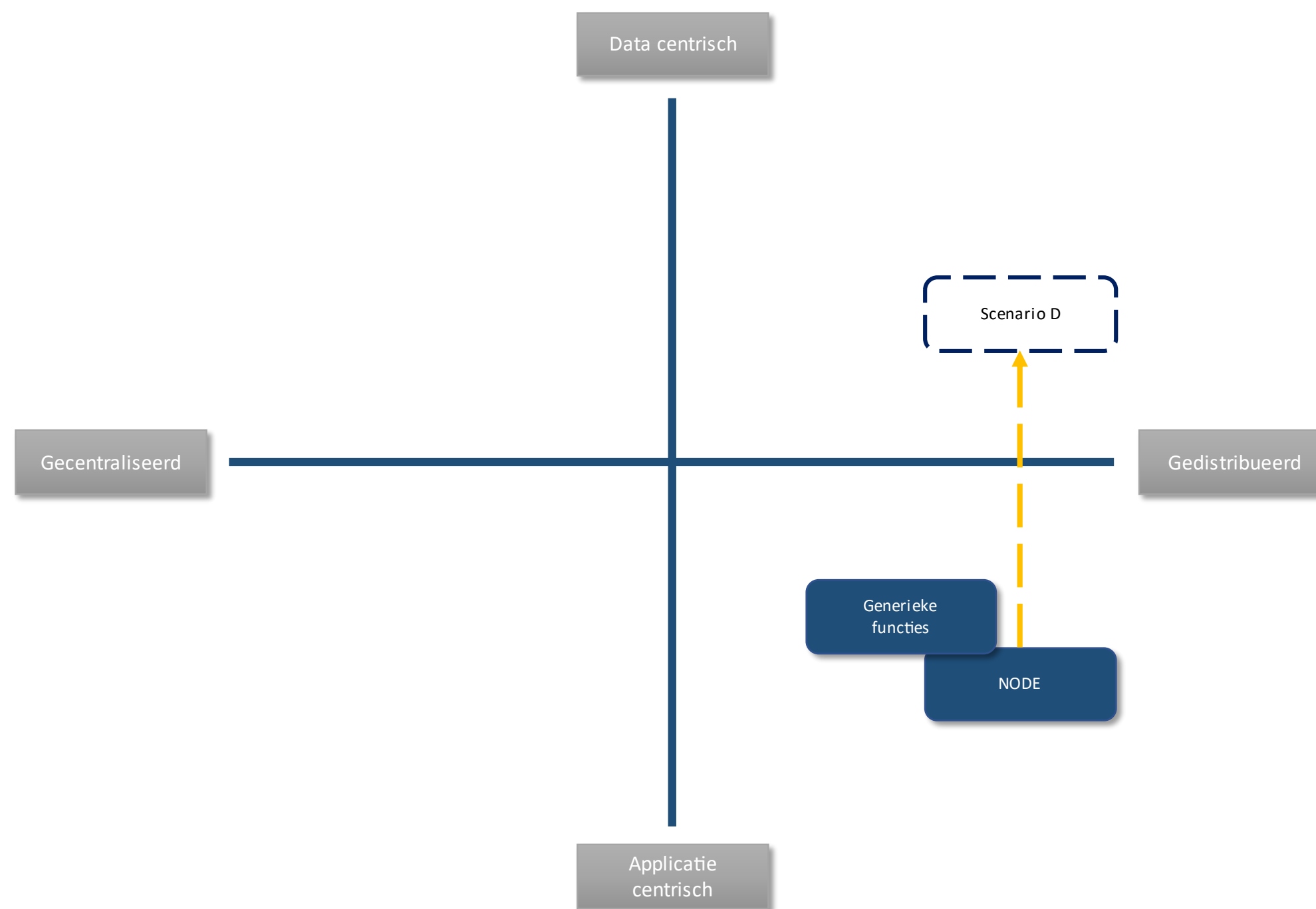
- Gegevensuitwisseling verloopt via een gedistribueerd netwerk rechtstreeks tussen zorgaanbieders

Voordelen

- Geschikt voor transacties tussen twee of meer zorgpartijen
- Geschikt voor snelle innovatie
- Voldoet aan een groot deel van de leidende principes

Nadelen

- Uitdagingen in lokalisatie, databeschikbaarheid
- Vooral geschikt in combinatie met een data-centrische oplossing

Scenario C. Inrichten van gekoppelde dataplatformen

Aanname:

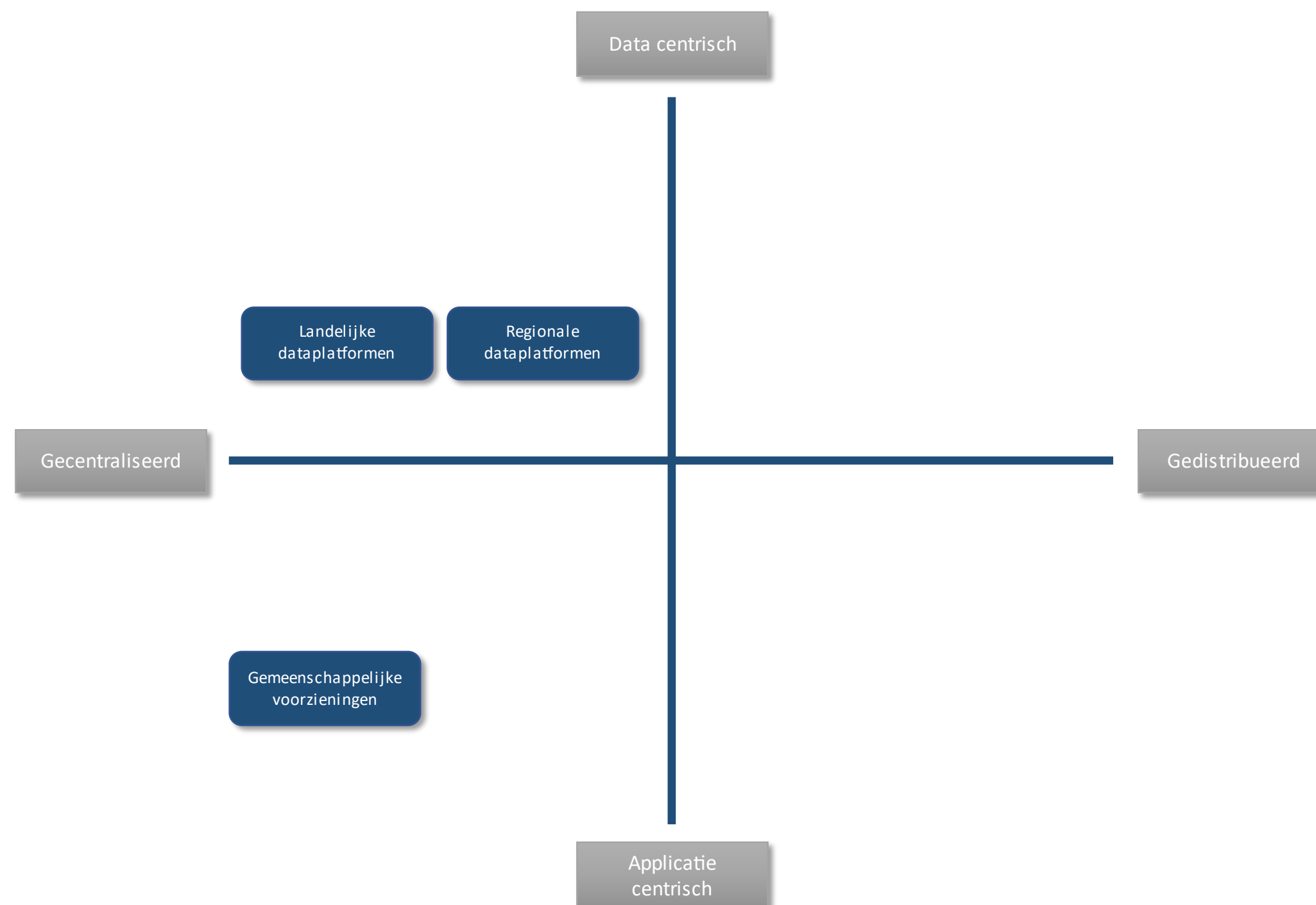
- Data staat centraal en wordt gescheiden van de applicaties
- Data uit XIS-en wordt getransformeerd naar een gestandaardiseerd regionaal dataplatform, dat gaandeweg meer gedistribueerd wordt

Voordelen

- Data beschikbaar voor primair en secundair gebruik
- Goede ondersteuning netwerkzorg
- Draagvlak zorgprofessionals groot, door grote potentie voor invulling van functionele behoeften

Nadelen

- Complexiteit in 1-op-1 transacties
- Maatschappelijke privacyoverwegingen

Scenario D. Een gestandaardiseerd datamodel voor iedere zorgaanbieder

Aanname

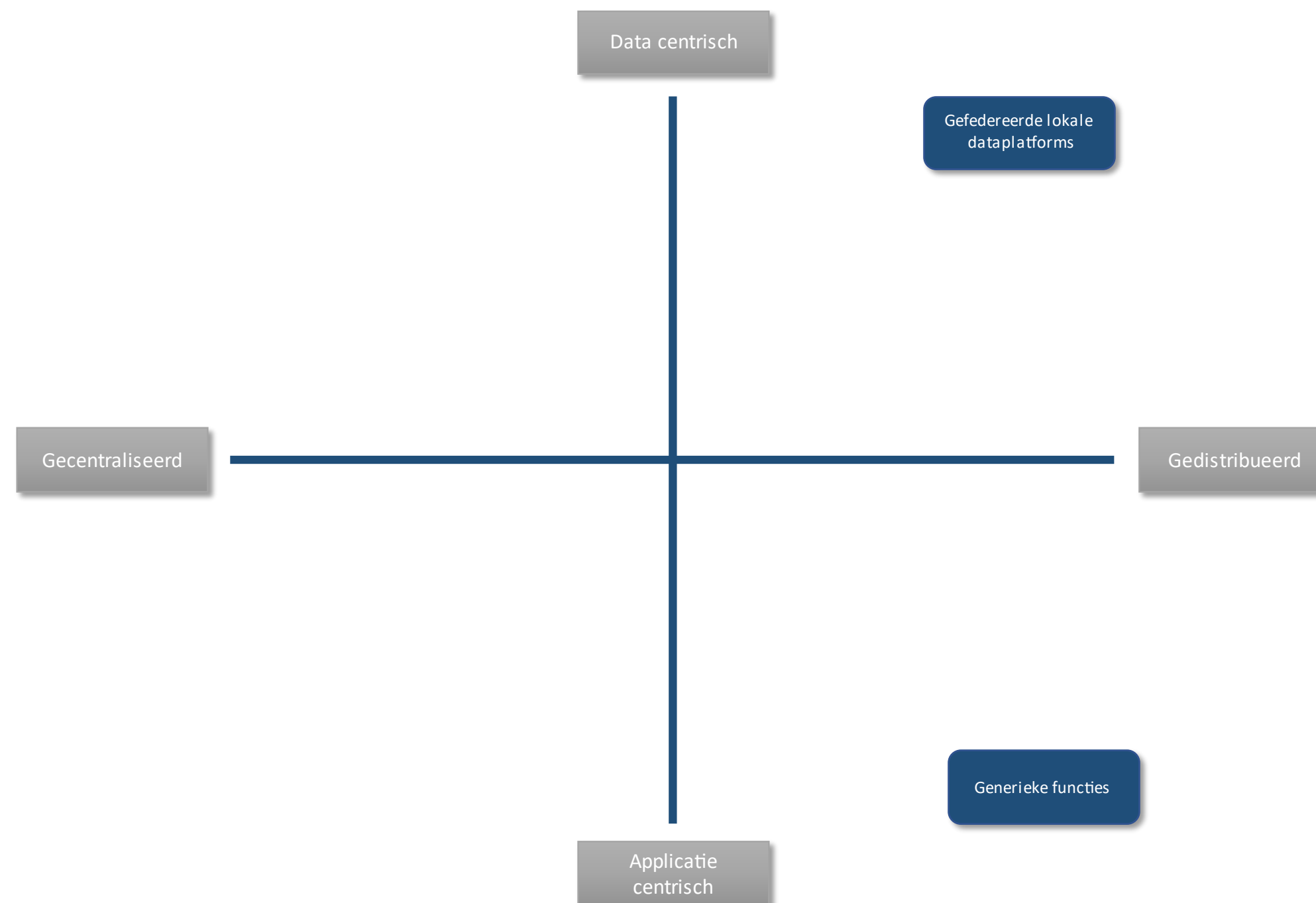
- Data staat centraal en wordt gescheiden van de applicaties
- Naast het XIS of EPD heeft elke zorgaanbieder een gestandaardiseerd dataplatform

Voordelen

- Kan aan alle functionele behoeften van zorgprofessionals voldoen
- Voldoet aan alle leidende principes

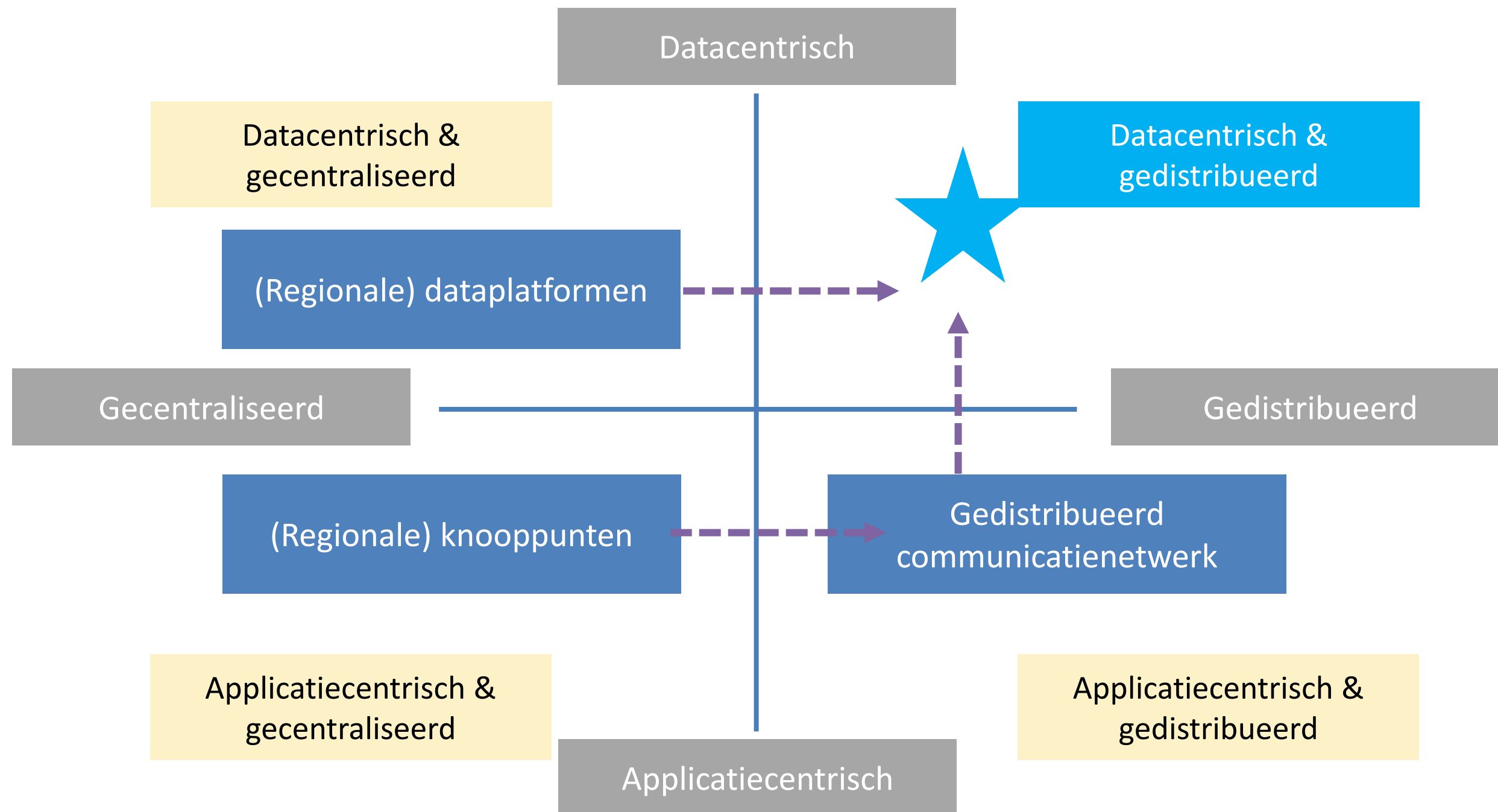
Nadelen

- Uitdagingen in lokalisatie, organisatie en governance
- Grote aanpassingen aan XIS datamodellen en werkwijze zorgprofessionals
- Niet haalbaar op redelijke termijn

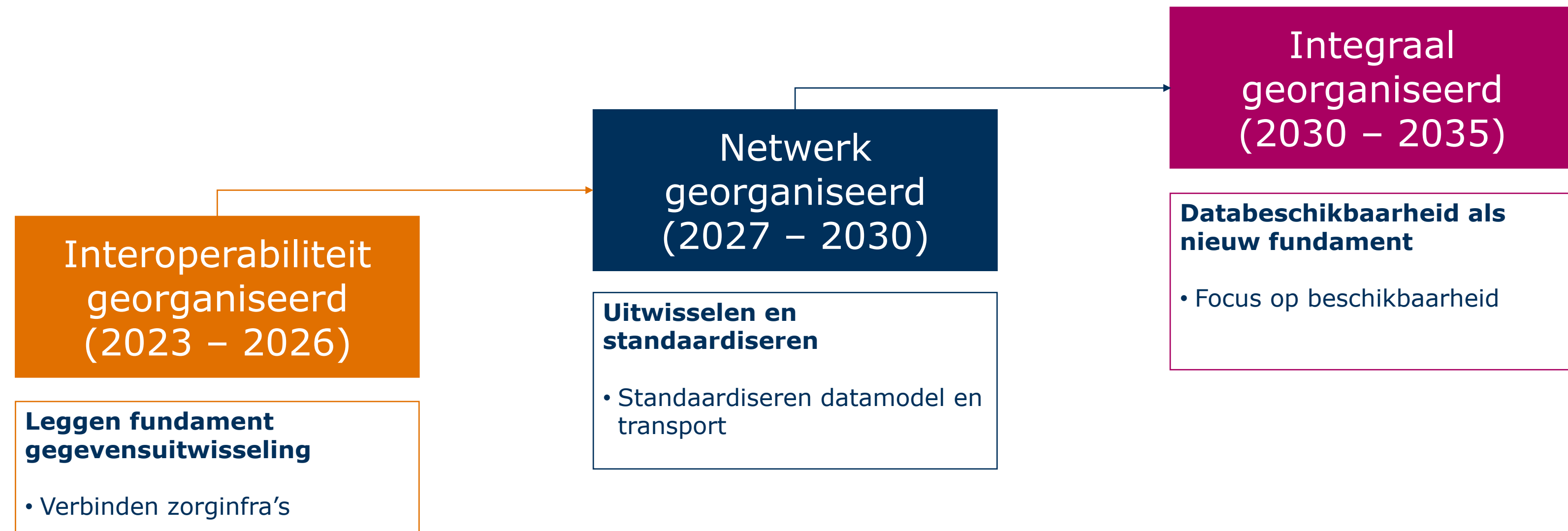
Ontwikkelen naar een data-centrische architectuur en steeds meer gedistribueerd

Vervolg VWS I

**Beleidslijn
landelijk dekkend
netwerk**

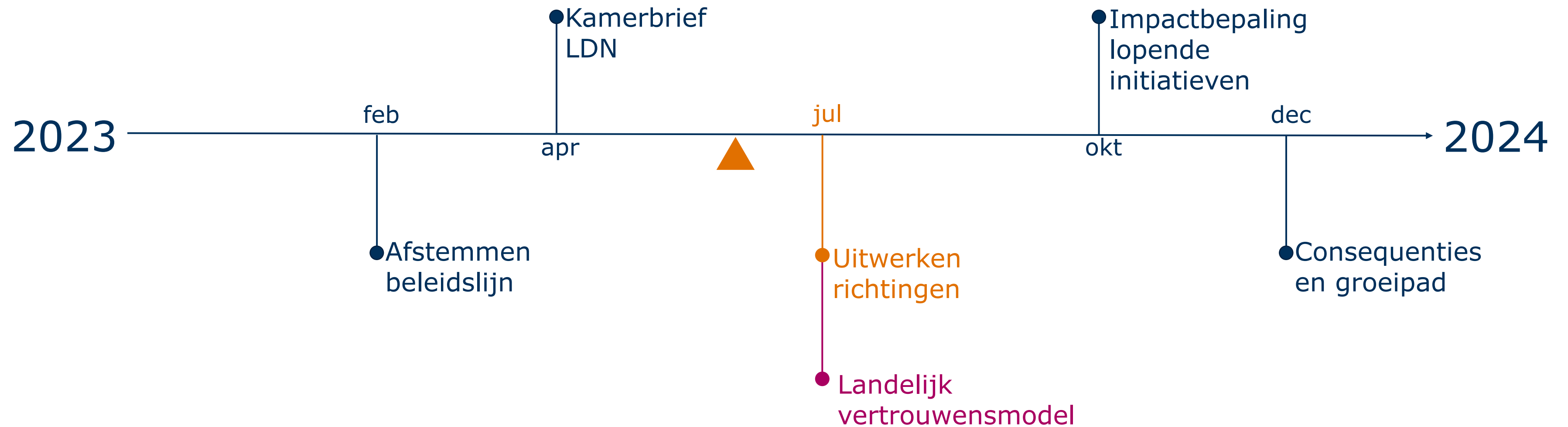
Groeien van een landelijk dekkend netwerk voor **uitwisseling** naar **databeschikbaarheid**

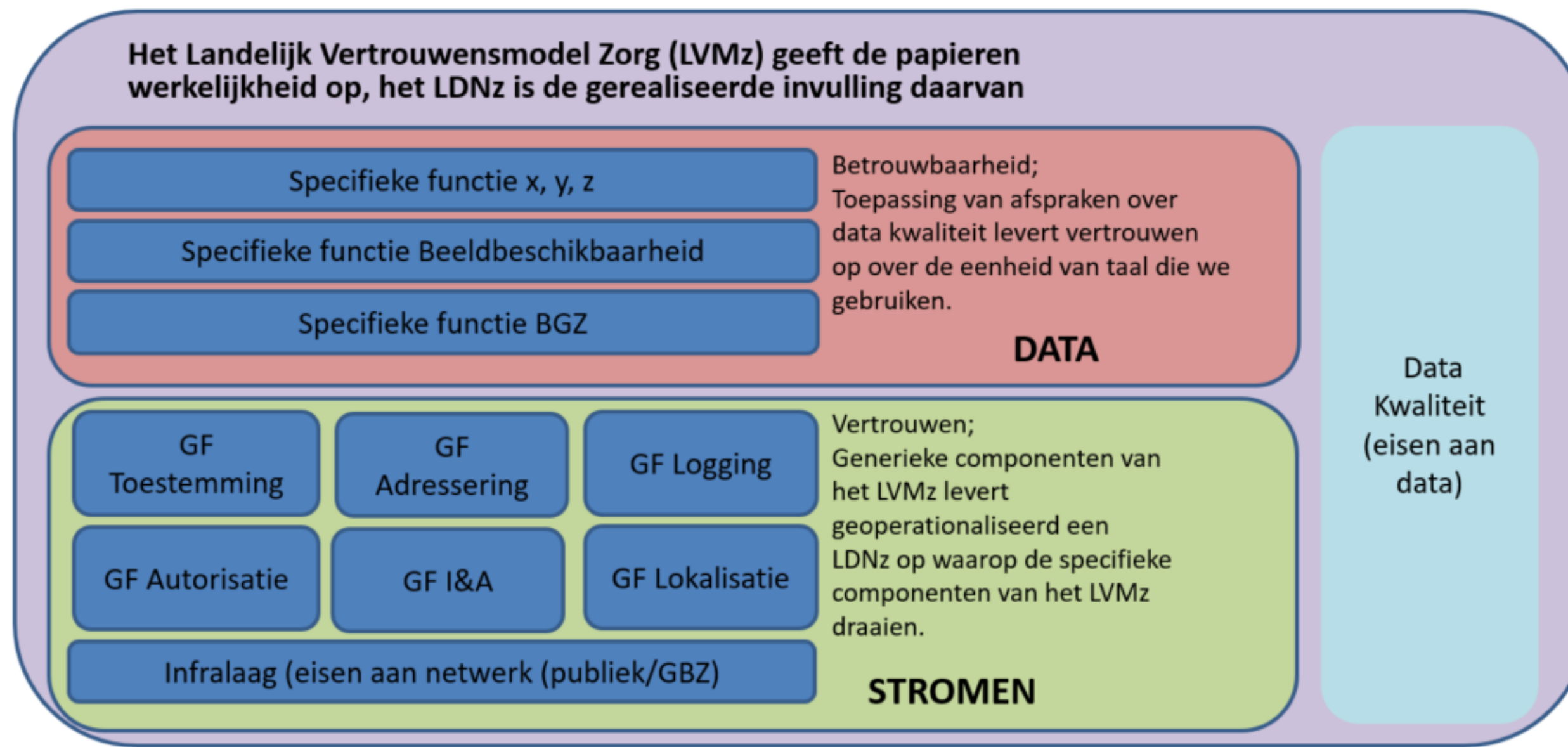
Prioriteit voor een **landelijk dekkend netwerk** op de korte termijn blijft

- Doorgaan met lopende initiatieven en programma's die bijdragen voor essentiële randvoorwaarden:
 - Landelijk vertrouwensmodel (incl. generieke functies)
 - Eenheid van taal (mede door standaardisatie zorgdata)
- Van belang dat data gaat stromen

Waar staan we nu?

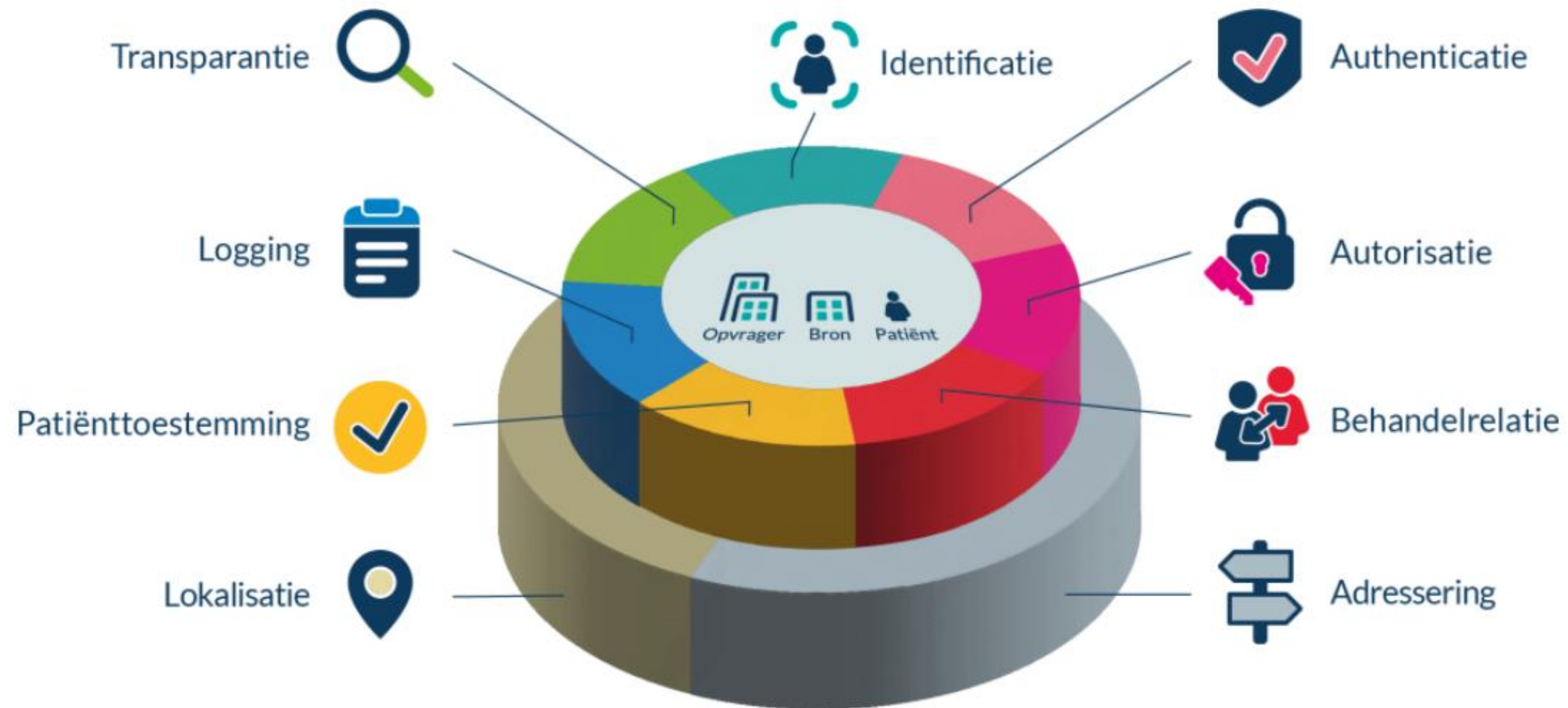
Landelijk vertrouwensmodel / Landelijk dekkend netwerk

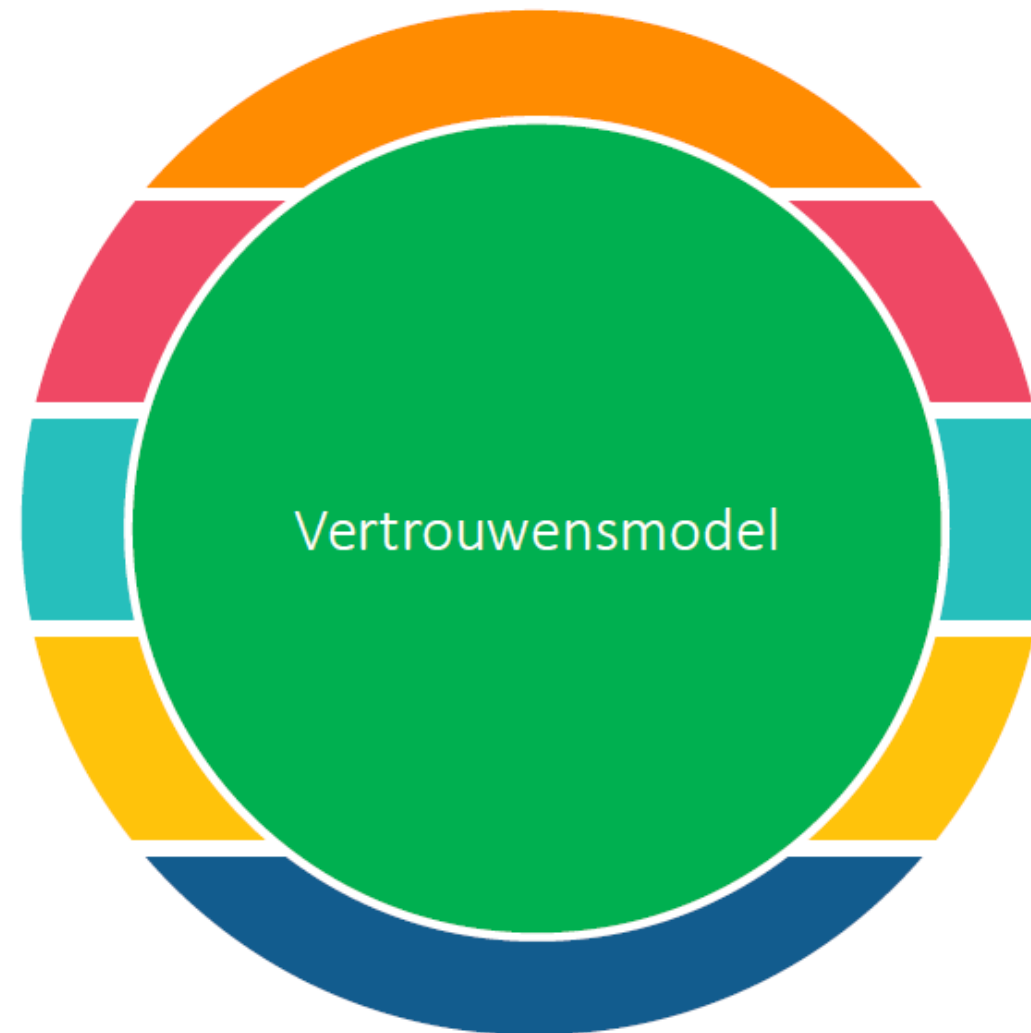
Vervolg VWS II

Uitwerken landelijk vertrouwens- model

Vertrouwensmodel: **basis voor al het volgende**

Vertrouwensmodel: **basis voor al het volgende**

XDS / XCA

...

Vertrouwensmodel: slim denken aan toekomst

XDS / XCA

...

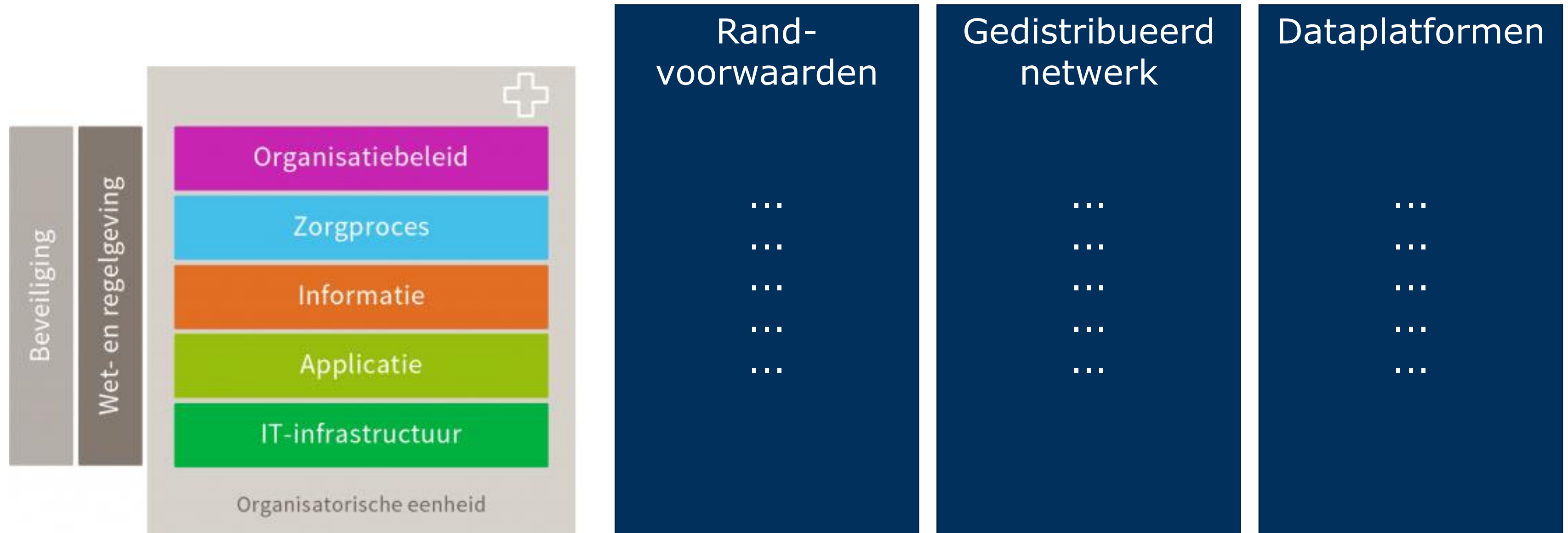
Vertrouwensmodel: **vervolgstappen**

- Partijen kunnen actief aansluiten bij ontwikkeling landelijk vertrouwensmodel
- Op basis van Trust over IP-Framework wordt eerste conceptversie een landelijk vertrouwensmodel uitgewerkt
- Voor zomer 2023 organiseert VWS eerste reviewronde opgestelde stukken
- In juli en augustus 2023 organiseert VWS tweede reviewronde voor draagvlak leveranciers
- Vaststelling Landelijk Vertrouwensmodel in stuurgroep VenV (Digitaal transitie orgaan)
- Vanaf najaar 2023 realisatie van eerste onderdelen landelijk vertrouwensmodel

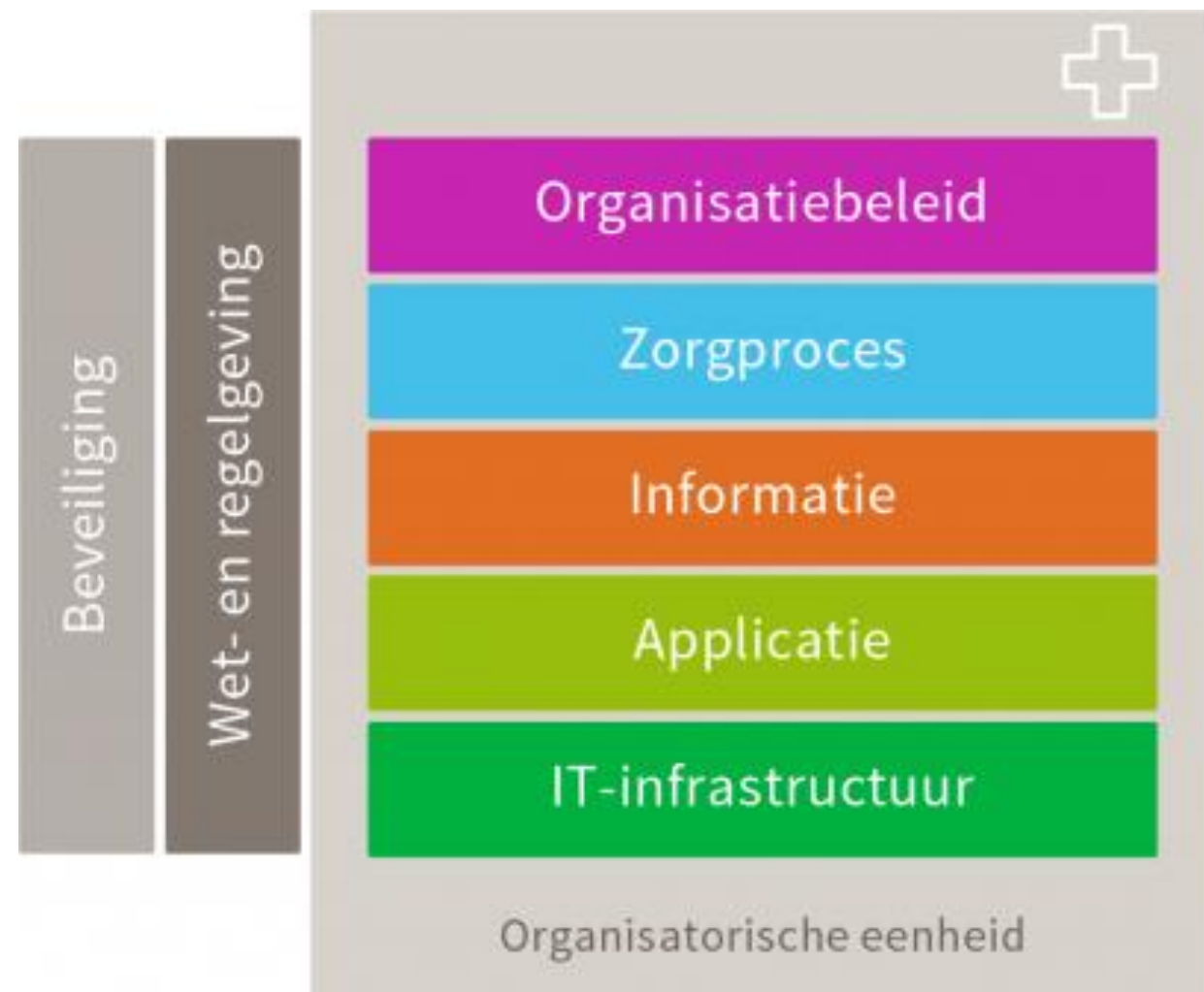
Vervolg VWS III

Uitwerken richting data- beschikbaarheid

Uitwerken: uitwerken per scenario

Uitwerken: fundamentele uitdagingen

Governance en organisatorische vertrouwensmodel

Scope en subdomeinen

Aansluiting op (zorg)processen

Patiëntzeggenschapsfuncties

Beheerprocessen

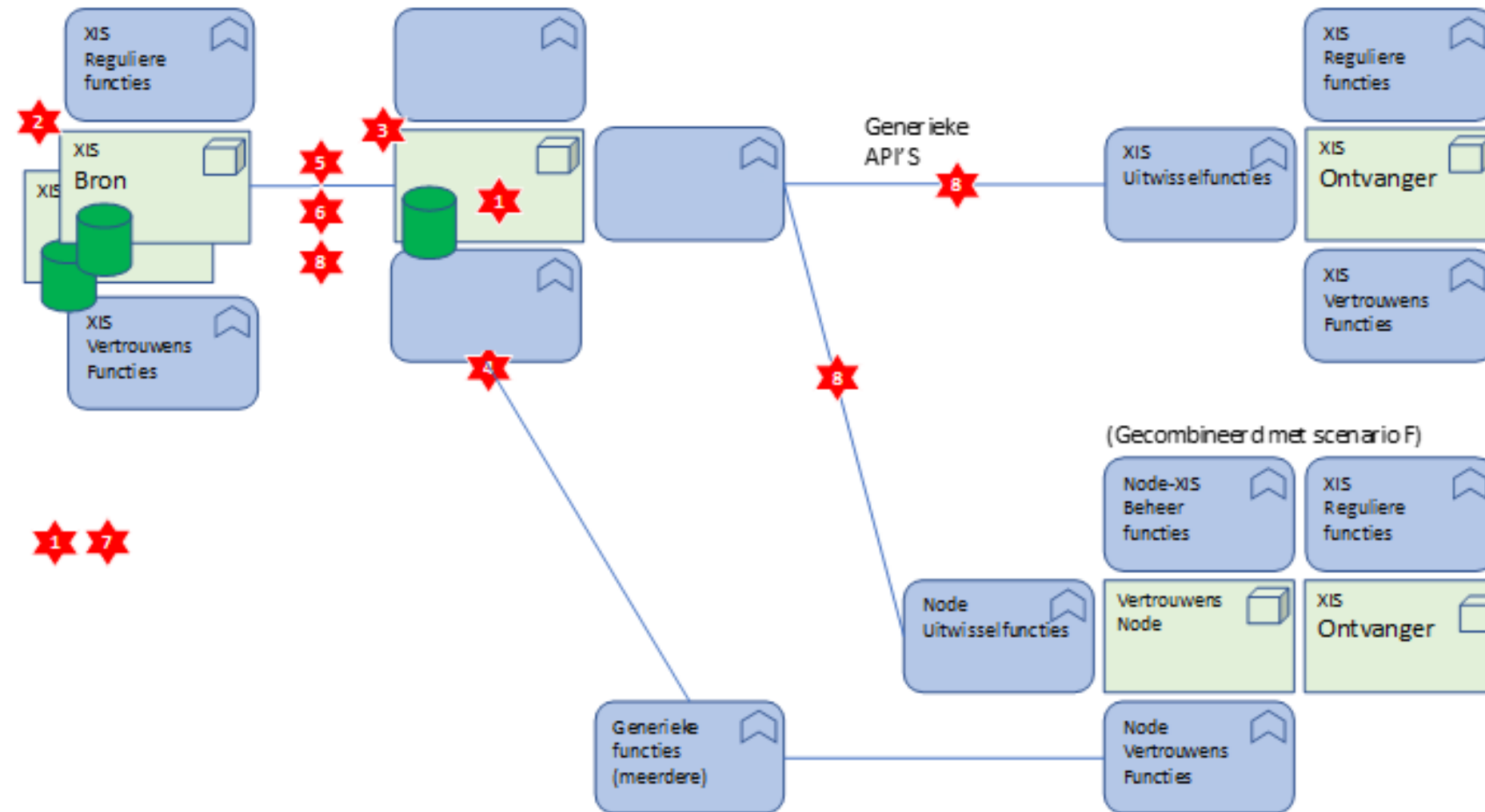
Datakwaliteit

Datamodel, data-organisatie, herbruikbare API's en mapping

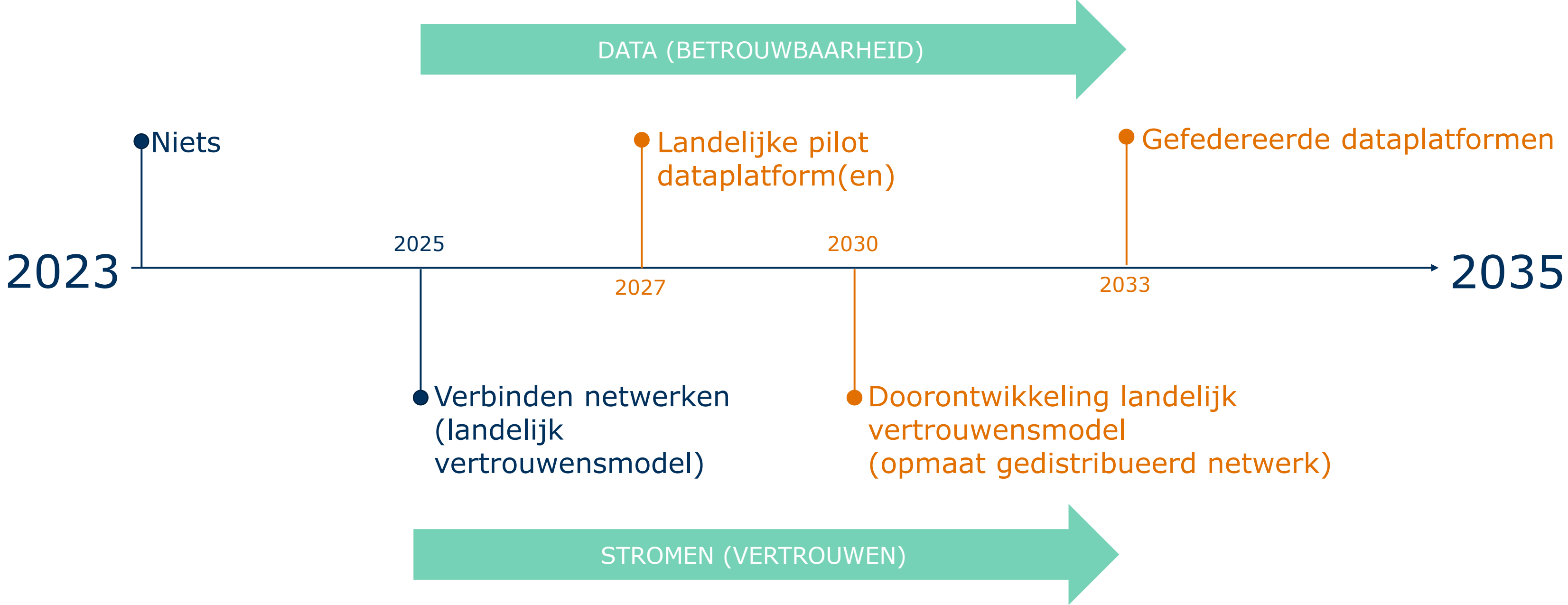
Uitwisselpatronen en technische vertrouwensmodel

Veiligheid

Uitwerken: uitdagingen visualiseren

Uitwerken: schets transitiepad

Bedankt